

Spis treści

Wykaz skrótów / 11

Wstęp / 13

Część I

Własności modelu normatywnego / 17

Tytuł I

Opis modelu normatywnego / 21

Rozdział I

Teoria zmiennych zależnych modelu / 23

A. Teoretyczne czynniki modelu – pojęcia / 23

1. Problemy kwalifikacji papierów wartościowych na gruncie prawa niemieckiego / 28
 - 1.1. Współczesna teoria niemiecka / 28
 - 1.2. Teoria papierów wartościowych jako dóbr niematerialnych / 29
 - 1.3. Papiery wartościowe jako swoisty rodzaj majątku / 33
2. Zróznicowane pojęcie papierów wartościowych w prawie francuskim / 38
 - 2.1. Pojęcie tytułu w prawie francuskim / 41
 - 2.2. Tytuł zbywalny i zbywalny papier wartościowy / 44
 - 2.3. Papiery handlowe / 49
3. Papiery wartościowe w prawie polskim – zarys / 50
 - 3.1. Rozwój prawa papierów wartościowych i praktyki handlu papierami w Polsce / 51
 - 3.2. Teoretyczne podstawy prawa papierów wartościowych / 55

B. Praktyczne czynniki modelu – ewolucja pojęcia.

Instrument finansowy i papier wartościowy w ustawach szczególnych / 63

1. Szczególne przepisy dotyczące papieru wartościowego w prawie polskim. Przywiązanie do koncepcji papieru / 63
2. Ciągi podporządkowane teorii. Zmiany w kierunku instrumentu finansowego / 70

Rozdział II

Warunki funkcjonowania zmiennych zależnych modelu – papierów wartościowych / 75

A. Wewnętrznie zależne czynniki determinujące funkcjonowanie zmiennych – papierów wartościowych / 75

1. Wpływ oczywistych i nieoczywistych własności zmiennych – papierów wartościowych / 75
 - 1.1. Papier wartościowy a instrument finansowy. Współistnienie dwóch pojęć / 76
 - 1.2. Modyfikacje teorii powstania papierów wartościowych – uwagi w prawie niemieckim / 82
 - 1.3. Teoria kontraktowa instrumentów finansowych i jej wpływ na kształt regulacji francuskich / 87
 2. Cechy zmiennych – papieru wartościowego i instrumentu finansowego / 94
 - 2.1. Papier wartościowy jako dokument / 94
 - 2.1.1. Wymóg władania dokumentem / 100
 - 2.1.2. Okazanie dowodu depozytu / 102
 - 2.1.3. Potwierdzanie praw w dokumentach / 103
 - 2.1.4. Funkcje potwierdzania praw w dokumentach / 103
 - 2.2. Abstrakcyjność zobowiązania jako cecha szczególna / 105
 - 2.3. Przeniesienie praw z papierów wartościowych / 108
 - 2.4. Ograniczenia emisji papierów wartościowych / 112
- B. Zewnętrzne czynniki funkcjonowania papierów wartościowych i instrumentów finansowych. Funkcje papierów wartościowych i instrumentów finansowych / 115**
1. Funkcja płatnicza i kredytowa papieru wartościowego / 115
 2. Funkcja gwarancyjna / 118

3. Funkcja inwestycyjna (lokacyjna) / 120
4. Funkcja legitymacyjna / 122
 - 4.1. Funkcja prezentacyjna / 123
 - 4.2. Funkcja legitymacyjna na rzecz okaziciela dokumentu / 124
5. Zbywalność instrumentów jako funkcja (w modelu operacyjnym) i cecha (w modelu normatywnym) / 126
6. Połączenie funkcji w różnych rodzajach papierów wartościowych / 130

Tytuł II

Struktura modelu normatywnego / 135

Rozdział I

Zewnętrzne i wewnętrzne czynniki kształtujące strukturę modelu / 137

A. Podział papierów wartościowych i instrumentów finansowych / 137

1. Rodzaj prawa potwierdzanego dokumentem w prawie prywatnym i publicznym / 139
 - 1.1. Wierzytelności pieniężne / 141
 - 1.1.1. Pojęcie obligacji w prawie polskim / 141
 - 1.1.2. Rodzaje obligacji / 144
 - 1.2. Prawa udziałowe / 154
 - 1.3. Akcje, obligacje i prawo poboru – uwagi ogólne / 162
2. Podział ze względu na osobę uprawnioną / 165
3. Podział ze względu na stosunek powstania prawa i wystawienia papieru / 168
4. Podział ze względu na funkcję gospodarczą / 169
5. Podział ze względu na zakres i kompletność dokumentu papieru wartościowego / 170
6. Papiery różnych generacji / 171

B. Instrument finansowy jako zmienna niezależna / 174

1. Instrument finansowy w prawie bilansowym, czyli inna próba normowania instrumentu / 174
2. Klasyfikacja instrumentów finansowych – kody i klasyfikacje techniczne / 180

Rozdział II

Standaryzacja warunków modelu / 183

A. Standaryzacja instrumentów zbywalnych na rynkach finansowych / 183

1. Redagowanie standardowych wzorów kontraktów / 184
2. Moc prawna standardowych wzorów kontraktów / 185
3. Rozszerzenie zakresu standaryzacji o instrumenty zbywalne na rynkach pozagiełdowych / 188
 - 3.1. Konwencja międzynarodowa ISDA / 189
 - 3.2. Modele konwencji pozostawiające istotnie swobodę kontraktową stronom / 189
 - 3.3. Kwalifikacja umowy ramowej / 190
 - 3.4. Kwalifikacja *master agreement* / 191

B. Instrument finansowy jako przedmiot europejskiej i międzynarodowej przestrzeni finansowej / 193

1. Zbywalne papiery wartościowe i instrumenty finansowe / 193
2. Dyrektywa w sprawie nadużyć na rynku i dyrektywa w sprawie prospektu emisyjnego a pojęcie instrumentów finansowych i zbywalnych papierów wartościowych / 196
3. Cele i zakres dyrektyw FSAP / 198
4. Harmonizacja pojęć instrumentu finansowego i zbywalnego papieru wartościowego / 200
5. Koncepcja papierów trzymanyh u profesjonalnego pośrednika w konwencji haskiej i w konwencji UNIDROIT harmonizujących przepisy dotyczące papierów wartościowych trzymanyh u pośrednika / 202

Zakończenie części I

Część II

Własności modelu operacyjnego / 209

Tytuł I

Opis modelu operacyjnego / 213

Rozdział I

Wielofunkcyjna przestrzeń finansowa (funkcje i cechy rynku) / 215

A. Pojęcie rynku finansowego / 215

1. Rynek finansowy w ujęciu ekonomicznym i prawnym / 216
2. Rynek instrumentów finansowych / 224
3. System finansowy i sektor finansowy / 227
4. Funkcje rynku finansowego / 230
 - 4.1. Funkcja mikro- i makroekonomiczna / 232
 - 4.2. Funkcja alokacyjna / 233
 - 4.3. Funkcja operacyjna i instytucjonalna / 234
 - 4.4. Funkcja transformacyjna / 234
 - 4.5. Funkcja przetwarzania informacji, jawności i kształtowania ceny / 236
5. Relatywność funkcji rynku finansowego / 237
 - 5.1. Tendencje rozwoju rynku finansowego / 238
 - 5.1.1. Czynniki wpływające na rozwój rynku finansowego / 241
- B. Granice zbiorów i przestrzeni finansowej – rynek finansowy a prawo rynku finansowego / 248
 1. Cele regulacji rynku finansowego / 248
 2. Przestrzeń finansowa w prawie europejskim / 251
 3. Deregulacja rynków finansowych / 255

Rozdział II

Elementy modelu – rynku / 259

- A. Przedmiot obrotu na rynku instrumentów finansowych / 259
 1. Odchodzenie od pojęcia papierów wartościowych / 261
 2. Instrumenty pochodne i ich stopniowa legalizacja / 268
 3. Różnorodność instrumentów finansowych / 271
- B. Wybrane cechy obrotu na rynku finansowym / 274
 1. Płynność rynku, czyli prymat jego konkurencyjności / 275
 2. Informacja na rynku finansowym / 280
 3. Ryzyko na rynku finansowym / 288
 4. Bezpieczeństwo transakcji rynku finansowego / 293

Tytuł II

Struktura modelu operacyjnego / 299

Rozdział I

Organizacja modelu – podziały rynków finansowych / 301

- A. Rynek finansowania i zarządzania ryzykiem / 302
 1. Rynek pieniężny i rynek walutowy / 302

- 2. Rynek kapitału / 309
 - 2.1. Rynek kapitału dłużnego i kapitału udziałowego / 311
 - 2.2. Rynek usług inwestycyjnych / 313
- 3. Rynek finansowania i rynek zarządzania poprzez instrumenty finansowe / 315
- B. Kryteria techniczne i organizacyjne wyodrębnienia rynków / 318
 - 1. Rynek pierwotny i wtórny / 319
 - 2. Rynek regulowany i zindywidualizowany / 322
 - 2.1. Kontrola nad rynkiem regulowanym / 334
 - 2.2. Rynek giełdowy i rynek zorganizowany / 345
 - 3. Rynek elektroniczny / 353
 - 4. Rynek krajowy i międzynarodowy / 354

Rozdział II

Macierze przestrzeni wielofunkcyjnej. Wybrane instrumenty finansowe charakterystyczne dla modelu operacyjnego – efekt innowacyjności w modelu operacyjnym / 357

- A. Statyczne postaci występowania instrumentów finansowych na rynkach / 358
 - 1. *Commercial paper* – ogólna charakterystyka / 358
 - 1.1. Problemy kwalifikacji instrumentu / 358
 - 1.2. Ujęcie *negotium* w różnym *instrumentum* / 365
 - 1.3. Rynek *commercial paper* / 370
- B. Rynkowa przestrzeń dynamiczna – ewolucja od instrumentów pochodnych po pochodne kredytowe / 374
 - 1. Rynek instrumentów zarządzania ryzykiem / 374
 - 2. Ogólna charakterystyka instrumentów pochodnych / 376
 - 2.1. Kontrakty terminowe, *futures* i *forward* / 380
 - 2.2. Opcje i warranty / 381
 - 2.3. Swapy / 383
 - 3. Pochodne kredytowe / 385
 - 4. Ekonomiczne funkcje pełnione przez pochodne instrumenty finansowe / 387

Zakończenie / 399

Załączniki / 401

Bibliografia / 409